

АНОТАЦІЯ

У роботі представлено результати дослідження генетичної мінливості моху *Cratoneuropsis relaxa* з Морської Антарктики. Дослідження проведено на зразках із різних островів Антарктичного півострова із використанням молекулярних маркерів. Робота включала аналіз варіабельності інтронів генів β -тубуліну, нуклеотидних послідовностей маркера ITS1 (внутрішній транскрибований спейсер 1 ядерної рибосомної ДНК) та гена *rps4* (ген рибосомного білка S4 пластидної ДНК).

Встановлено, що I та II інтрони генів β -тубуліну характеризуються варіабельністю довжини у популяціях з різних антарктичних островів. Виявлені відмінності свідчать про існування генетичної диференціації між популяціями.

Аналіз маркера ITS1 показав наявність поліморфізму як за довжиною фрагментів, так і за нуклеотидною послідовністю, що вказує на значну внутрішньовидову генетичну різноманітність та диференціацію популяцій *C. relaxa* у межах Морської Антарктики.

Для гена *rps4* не виявлено варіабельності за довжиною фрагментів, проте встановлено наявність одонуклеотидних замін.

Отримані результати вказують на можливий вплив географічної ізоляції і локальних екологічних умов на формування генетичної структури виду. Виявлені закономірності можуть бути використані для уточнення філогенетичних зв'язків, систематичного положення виду та реконструкції біогеографічної історії антарктичних мохів.

Випускна кваліфікаційна робота викладена на 54 сторінках, має 4 таблиці та 14 рисунків. Список використаних джерел складається з 46 найменувань.

Ключові слова: антарктичні мохи, *Cratoneuropsis relaxa*, молекулярні маркери, ITS1, *rps4*, поліморфізм інтронів генів β -тубуліну, генетична мінливість.